

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№ 19 (87)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
24 травня '19

Олексіївським поштовикам дали шанс

Олексіївським поштовикам дали три місяці на те, щоб вони суттєво збільшили обсяги своїх послуг. Якщо цього не станеться, не уникнути скорочення посади листоноші, яка обслуговує Олексіївку (та працівниця вже отримала відповідне письмове попередження).

Про це дізналася Ольга Жарун, яка працює в Олексіївці оператором пересувного відділення зв'язку, від директора облдіреції «Укрпошти» Сергія Протасова на позавчорашній нараді в Кропивницькому. За словами Жарун, Протасов підкреслив, що «Укрпошта» – не благодійна організація, а підприємство, яке має працювати з прибутком.

Про ситуацію, в якій опинилися олексіївські поштовики і їхні клієнти, наша газета розповідала в одному з попередніх випусків. Ішлося про те, що за кілька останніх років удвічі скорочено місцевий персонал «Укрпошти» і в разі продовження такої кадрової політики постраждають селяни, які потребують якісних поштових послуг. Повідомлялося, що до боротьби за права земляків на такі послуги долучився старостат Олексіївки.

Замість «зеленого» тарифу – аукціони

Скасовано «зелений» тариф, за яким власники домашніх сонячних електростанцій (СЕС) продавали електроенергію. Відповідним законом передбачено впровадження системи «зелених» аукціонів, згідно з якою підтримку держави отримуватиме

інвестор, який запропонує найменший тариф.

Крім того, для власників домашніх СЕС запроваджено таку умову: станція потужністю до 50 кВт має розташовуватися на даху, фасаді будівлі чи іншій капітальній споруді.

Щоб дерева не заважали сусідам

Мінрегіон затвердив нові Державні будівельні норми, якими передбачено, що кущі можна садити не менш ніж за метр до межі із сусідньою земельною ділянкою, дерева – не менше ніж за 4

метри. Нові ДБН стануть чинними після їх офіційного опублікування. Зміни до них внесені, аби зменшити кількість конфліктів, які виникають між сусідами через дерева, які ростуть біля межі.

Обмеження скасовано

Тепер пройти щеплення від кору, паротиту та краснухи за рахунок держбюджету можуть дорослі будь-якого віку та за потреби немовлята до 6 місяців. Таке розпорядження прийняло Міністерство охорони здоров'я. Досі безоплатно вакцинуватися проти

кору з дорослих могли тільки особи до 30 років, що контактували з хворими, і люди з груп професійного ризику (медики, освітяни, військові, студенти). Безкоштовні препарати для вікових груп, яким раніше доводилося їх купувати, стануть доступні з червня.

Посилено відповідальність

З 19 травня нинішнього року діє закон, який передбачає посилену відповідальність за незаконне вирубування лісів. Зокрема, удвічі збільшено адміністративні штрафи за такі дії, суттєво зменшено розмір збит-

ків, за яких настає кримінальна відповідальність (раніше розмір збитків мав перевищувати неоподаткований дохід громадян в тисячу і більше разів, тепер – у 18 і більше разів).

Із Стамбула – з відзнаками

Представляти Україну на Міжнародному форумі мистецтв, що відбувся недавно в Стамбулі, випала честь театру танцю «В гостях у казки» з Кропивницького. У його складі побувала в Туреччині й катеринівська школярка Олеся Бабій.

Колектив «В гостях у казки» в котрий раз показав високий клас хореографії, отримав нагороду за найкращу презентацію своєї країни та відзнаки за танцювальні номери. Діти також побували на прийомі у мера Стамбула, відвідали палац першого президента Туреччини Ататюрка, покаталися на атракціонах у тамтешньому «Діснейленді». Незабутньою для наших танцюристів стала прогулянка Босфором на трипалубному судні.

Приготуйтеся до незручностей

Кіровоградський РЕМ повідомляє, що у зв'язку з ремонтом обладнання 29 травня не подаватиметься електроенергія в Олексіївку.

Володимир Зеленський про завдання для себе і для всіх

Нарешті Володимир Зеленський приступив до виконання обов'язків Президента України. Минулого понеділка він склав присягу на вірність народові та отримав символи глави держави.

Тривале затягування з передачею влади викликало в суспільстві неабиякий ажіотаж. Всі

чекали інавгурації та перших кроків нового президента. Сьогодні вже можна стверджувати, що Володимир Зеленський не розчарував любителів «гострих відчуттів». Не випадково, закриваючи урочисте засідання парламенту, його голова Андрій Парубій сказав, що було весело. «Веселос-

ті» усім присутнім додала промова нового керівника держави, в ході якої фактично без роботи залишилися члени уряду та народні депутати. Ось основні тези феєричного виступу Володимира Зеленського у парламенті.

Закінчення на стор. 2

І знову «ямковий». Чи надовго?

Сьогодні в своєму лексиконі водії часто вживають слово «напрямок». Ним вони називають дороги, що стали майже непридатними для використання за призначенням, вказують лише на напрямки руху.

Слово «напрямок» дуже точно характеризує й дорогу обласного значення Кропивницький – Новомиргород, яка пролягає через Катеринівську об'єднану територіальну громаду. Вона давно потребує капітального ремонту, але кошти на це держава чомусь не виділяє. Аби хоч трохи підтримувати її в «робочому» стані, місцеві підприємства змушені своїми силами ремонтувати найбільш пошкоджені ділянки. «Наша громада» в одному з попередніх випусків розповідала, як нинішньої весни про це подбали ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» та ПрАТ «Олексіївське».

А минулого тижня за лагодження дороги Кропивницький – Новомиргород нарешті взялася

й районна дорожня служба. І цій події можна було б порадіти, якби не одна обставина, а точніше – якби не технологія, що застосовується при цьому. Йдеться про

так званий ямковий ремонт, коли тільки найбільші вибоїни засипаються асфальтом. Його ефективність відома: уже невдовзі дорога знову стає напрямком.

Володимир Зеленський про завдання для себе і для всіх

Закінчення. Початок на стор. 1.

Про єдність українців і національну ідею

Кожен з нас – президент. Не 73%, які за мене голосували, а всі 100% українців. Це не моя, це наша спільна перемога, це наш спільний шанс, за який ми несемо відповідальність.

Щойно не тільки я приймав присягу, кожен з нас поклав руку на Конституцію. Кожен з нас – президент.

Кожен з нас загинув на Донбасі, кожного дня ми втрачаємо кожного з нас, і кожен з нас – переселенець: ті, хто втратив власний дім, і ті, хто відчинив двері власного дому, розділивши цей біль.

І кожен з нас – заробітчанин: ті, хто не знайшов себе вдома, а знайшов заробіток на чужині, ті, хто в боротьбі із бідністю змушений втрачати власну гідність. Але ми все це подолаємо, бо кожен з нас – українець.

Ми всі українці, не існує більших чи менших, правильних чи неправильних. Всі українці, від Ужгорода до Луганська, від Чернігова до Сімферополя, у Львові, Харкові, у Донецьку, в Дніпрі і в Одесі – ми всі українці. Ми маємо бути єдині, адже тільки тоді ми – сильні.

Може, це і є наша національна ідея: об'єднавшись, зробити неможливе, всупереч усьому.

Ми повинні стати ісландцями у футболі, ізраїльтянами в обороні рідної землі, японцями у технологіях, швейцарцями в умінні щасливо жити один з одним, незважаючи на будь-які розбіжності.

І сьогодні я звертаюсь до всіх українців у світі – нас 65 мільйонів. Так, не дивуйтесь, нас 65 мільйонів, тих, кого народила українська земля.

Я звертаюсь до всіх українців на планеті. Ви нам дуже потрібні. Усім, хто готовий будувати нову сильну і успішну Україну, я з радістю надам українське громадянство.

Ви повинні їхати в Україну не в гості, а додому. Ми чекаємо на вас.

Сувенірів з-за кордону не потрібно, привезіть, будь ласка, нам свої знання, свій досвід і ментальні цінності.

Про Крим, Донбас і війну

Наше найперше завдання – припинення вогню на Донбасі.

Мене часто питали: на що ви готові заради припинення вогню? Дивне питання. А на що готові ви, українці, заради життя близьких вам людей? На що? Можу запевнити, що задля того, щоб наші герої більше не гинули, я готовий на все. Я точно не боюсь приймати складні рішення, втрачати свою популярність, свої рейтинги. І якщо буде треба, я без вагань готовий втратити свою посаду, щоб тільки настав мир.

Не втрачаючи наші території, ніколи!

Історія несправедлива, це правда – не ми почали цю війну, але нам цю війну закінчувати. І ми готові до діалогу, але. Я уверен, что первым шагом для начала этого диалога станет возвращение всех украинских пленных.

Наш наступний виклик – це повернення втрачених територій. Чесно кажучи, мені здається, що це формулювання не зовсім коректне, бо неможливо втратити те, що і так наше по праву.

І Крим, і Донбас – це українська земля, де ми втратили не тільки території, ми втратили найголовніше – це людей. І

сегодня мы просто должны, я уверен, они нас слышат, возвращать их сознание... мы потеряли это сознание. За эти годы власть не сделала ничего, чтобы они чувствовали себя украинцами. Они не чужие, вони наші.

Бо українець – це не в паспорті, українець – це тут, це в серці. Я точно це знаю, знаю від бійців, які захищають Україну, наших героїв, як україномовних, так і русскоговорящих.

Не буває сильною армії там, де влада не поважає людей, які віддають життя за країну кожного дня. Я зроблю все, аби ви відчували повагу – це гідне, а головне стабільне фінансове забезпечення, це ваші житлові умови, законні відпустки після виконання бойових завдань, відпочинок для вас і ваших родин. Потрібно не розповідати про стандарти НАТО, а творити це, творити ці стандарти.

Про уряд і відставки

Дозвольте мені зараз процитувати одного американського актора, який став класним американським президентом: «Уряд не вирішує наших проблем, уряд і є нашою проблемою».

Я не розумію, чесно кажучи, наш уряд, який тільки розводить руками і каже: «Ми нічого не можемо зробити». Це неправда, можете. Ви можете взяти аркуш, взяти ручку і звільнити свої місця для тих, хто буде думати про наступні покоління, а не про наступні вибори.

Моє обрання доводить: громадяни втомились від досвідчених, системних, надутих політиків, які за 28 років створили країну можливостей – можливостей відкатів, потоків, дербанів. Ми збудуємо країну інших можливостей: де всі рівні перед законом, де є чесні і прозорі пра-

вила гри – одні для всіх.

Про парламент і його розпуск

Народні депутати, ви призначили самі інавгурацію в понеділок, в робочий день. Я бачу в цьому плюс. Це значить, що сьогодні вечір не буде. Будемо з вами працювати. А тому я дуже вас прошу прийняти закон про скасування депутатської недоторканності, закон про кримінальну відповідальність за незаконне збагачення, багатостраждальний виборчий кодекс. А також я прошу вас звільнити з посад: голову Служби безпеки України, генерального прокурора України, міністра оборони України. У вас буде на це два місяці. Зробіть це і повісьте медалі собі. Непогані бали на дострокові парламентські вибори.

Я розпускаю Верховну Раду 8-го скликання.

Про портрети в кабінетах

Я дуже хочу, щоб у ваших кабінетах не було моїх зображень, моїх портретів, бо президент – не ікона, не ідол, президент – це не портрет. Повісьте туди фотографії своїх дітей і перед кожним рішенням дивіться їм в очі.

Про місію

Дорогий народе, протягом свого життя я намагався робити все, щоб українці посміхались. Я відчував так серцем, це була не тільки моя робота, це була моя місія.

Наступні 5 років я зроблю все, українці, щоб ви не плакали. Коли Європа буде ось тут (поставив пальця до скроні. – Ред.), вона буде в Україні. І це наша спільна мрія.

(За матеріалами «Української правди»)

Про це писала «Зоря комунізму»

І завскладом, і механізатор

«М. П. Руденко працює в нашому колгоспі завідувачим складом запасних частин. Він бере участь і в збиранні врожаю. У жнива працював на зерновому комбайні, а зараз із помічником Миколою Івановичем Смиченком копає цукрові буряки. Добре працює». Цю замітку надруковано у районці за 9 жовтня 1976 року. Автор – І. Ярошенко, обліковець другої тракторної бригади колгоспу імені Горького.

Що читала Олексіївка

Про роботу Олексіївського відділення зв'язку розповіла «Зоря комунізму» за 12 жовтня 1976 року. За словами завідувачої відділенням Валентини Жарун, у ході кампанії з передплати періодики добре попрацювали листоноші Марія Григораш та Ніна Красноштан (оформили по 300 газет і журналів). Названо видання, які користувалися найбільшою популярністю, – «Зоря комунізму», «Кіровоградську правду», «Правду», «Сільські вісті», «Сельскую жизнь». «Передплатою охоплено всі двори, – по-

відомила районка. – Не менше трьох екземплярів періодики одержує пенсіонерка Є. Стадніченко. А голова правління колгоспу О. Фомуляєв одержуватиме у новому році 17 газет і журналів».

Зустріч з ветераном

Про зустріч в Обознівській восьмирічній школі її учнів і вчителів з учасником війни кавалером ордена Слави Василем Сергійовичем Семухіним поінформувала своїх читачів «Зоря комунізму» за 14 жовтня 1976 року. «Присутні з великою увагою слухали розповідь про визволення Кіровограда, Обозівки та сусідніх з нею сіл. Наприкінці зустрічі діти вручили почесному гостеві квіти», – ідеться в замітці.

Нова котельня

На початку жовтня 1976 року в Катеринівці почала діяти котельня, збудована рудником вогнетривких глин. Про це повідомляється у «Зорі комунізму» за 14 жовтня того ж року. Підкреслюється, що на будівництві котельні добре потрудилися електрозварювальник Іван Мартиненко, слюсар Вілій Горинний, різноробоча Ніна Міщенко.

Варто знати

Що передбачає закон про мову

Закон «Про забезпечення функціонування української мови як державної» визначає українську мову єдиною державною та офіційною мовою країни. Закон не поширюється на сфері приватного спілкування та релігії. Усі претенденти на український паспорт складатимуть іспит з державної мови. Планується створити центри з безкоштовного вивчення української.

Вільно володіти мовою зобов'язане широке коло осіб: від президента, урядовців до прокурорів, офіцерів-контрактників, педагогів та медиків комунальних закладів.

Закон передбачає створення Національної комісії зі стандартів державної мови, яка затверджуватиме стандарти мови, перевірятиме рівень володіння нею при набутті громадянства чи зайнятті державних посад.

Закон встановлює, що мовою освіти і науки є українська, але представники нацменшин мають право здобувати дошкільну і початкову освіту ще й своєю рідною мовою у державних та комунальних навчальних закладах – у спецкласах і групах. У державних закладах одну або декілька дисциплін можна викладати двома чи більше мовами – державною, англійською мовою, іншими офіційними мовами ЄС.

Мовою ЗНО має бути державна, крім іспитів з іноземних мов. Ця норма діятиме з 1 січня 2030 року. У вищих навчальних закладах мовою викладання буде тільки українська.

Супровід усіх концертів, театральних вистав, публічних заходів (організованих за участі держави) в Україні мають проводити державною мовою. Якщо ведучий не знає української, його виступ мають перекладати. При цьому за художньої необхідності можна використовувати й інші мови. Іноземні фільми в Україні необхідно демонструвати з озвученням або дубляжем українською, ця практика вже є.

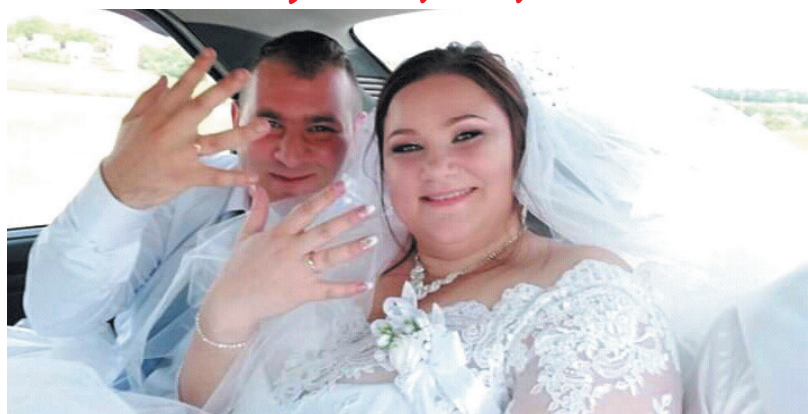
Закон дозволяє видавати друковані ЗМІ у кількох мовних версіях, одна з яких обов'язково буде українською. Інтернет-ЗМІ також мусять мати головну сторінку українською. Щоправда, новації щодо національних і регіональних друкованих ЗМІ почнуть діяти через 30 місяців після ухвалення закону, а для місцевих – через 60 місяців.

Мовою обслуговування у всіх закладах має стати українська, як і в інтернет-магазинах. Персональне обслуговування за проханням клієнта може здійснюватися й іншою мовою. Закон передбачає 18-місячний перехідний період для підготовки до впровадження такої практики. Мовою реклами буде виключно українська. Ця норма стане чинною через шість місяців після набрання чинності законом.

Контролюватиме виконання закону уповноважений із захисту мови. Він розглядатиме випадки порушень мовних прав громадян та бездіяльності органів влади. До уповноваженого може звернутися кожен громадянин. Виявивши порушення закону про мову, уповноважений складає відповідний протокол і може накласти штраф.

За невиконання закону передбачено адміністративну відповідальність (ця норма почне діяти через три роки). Штрафи – від 3400 до 11900 гривень.

Кохання, злагоди, достатку!

Вітаємо наших молодят Максима та Юлію з одруженням! Бажаємо вам разом прожити все своє життя і не тужити. Хай оминають вас журба, тривога, ненависть і всяка біда. Як лебідь з лебідкою живіть, одне одного палко любіть. Діліть тепер усе надвоє, ростіть на віху діток троє.

З повагою Іра, Сергій та Віка Турбали та бабуся Алла Терепілова С. Олексіївка

До уваги макосіїв

Із 1 червня по 26 вересня Нацполіція проводитиме оперативнопрофілактичні заходи під умовною назвою «Мак», спрямовані на виявлення і знищення нелегальних посівів маку та конопель, перекриття каналів надходження наркозасобів до споживачів, установлення та притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які займаються незаконними операціями з наркотиками та недопущення витоку в незаконний обіг наркосировини рослинного походження. Згідно зі

ст. 310 ККУ, за незаконний посів або вирощування снодійного маку передбачені штраф або позбавлення волі до 7 років. Притягуються до відповідальності і землекористувачі та землевласники за невиконання заходів щодо знищення дикорослих конопель чи маку на закріплених за ними земельних ділянках.

Поліція закликає громадян повідомляти про виявлені посіви наркотичних рослин до управління протидії наркозлочинності ГУНП в області за телефоном гарячої лінії 095-189-43-50 або ж до чергових частин відділів та відділень поліції за тел. 102.

Більше сорока років працював Пилип Данильченко головним агрономом у Грузькому. Але розмова з ним вийшла не про агрономію, а про життя селян в різні періоди новітньої історії.

Ось що, наприклад, Пилип Васильович пам'ятає про голод 1947 року, тоді він жив у Ново-григорівці (неподалік від Хмельового, що в Маловисківському районі):

— Люди їли ховрахів. Разом з братом ловив їх у полі. Заливали нірки водою, щоб ховрах височив. Ми називали це «вилити ховрахів». Бувало, ллеш-ллеш, а ховрах все не видно, доводилося бігти до річки ще по воду. Мати ховрахів відварювала, так і виживали. Одну жінку, яка на колгоспному полі набрала в пляшечку зерна, посадили на десять років.

Розповів Данильченко і про те, як у його рідній Ново-григорівці сприйняли смерть Сталіна:

— Тоді, в п'ятдесят третьому, мені одинадцять років було. За Сталіним побивалося все село. Бо не побиватимешся — посадять. Чи в нашій сім'ї теж плакали? Мати й при Сталіні, і після нього плакала. Від нужди. Правда, за Маленкова стало трохи легше жити.

Пилип Васильович має на увазі Георгія Маленкова, який після смерті Сталіна очолив радянський уряд і намагався запровадити ряд економічних реформ (зокрема, виступав за зменшення вдвічі сільгосподатку) і якого в 1957 році за спробу усунути Хрущова з посту керівника компартії звинуватили в організації антипартійної групи і звільнили з високої посади. І хоча з того часу минуло більше 60 років, Пилип

Данильченко пам'ятає прізвища усіх, хто входив до групи Маленкова, — і Молотова, і Кагановича, і «примкнувшого к ним» Шепілова.

Розповів Пилип Васильович і про великі податки, які накладалися на селян:

— До 1958 року по дворах ходив фінагент. Рахував курей, міряв городи. Зобов'язував здавати стільки-то яєць, картоплі, часнику, цибулі. Тільки коноплі й квасолу не треба було здавати. Фруктових дерев у нашому дворі не було взагалі, ще при Сталіні вирубали. Тоді ж з кожної деревини податок треба було платити. А ще з 1946 року по 1957-й селян примушували купувати державні облигації. Умовляли так: «Нема грошей? Беріть облигації так, гроші віддасте, коли з'являться». Через тиждень приходили знов і описували корову. Потім з'ясувалося,

що в державі немає грошей на погашення облигацій. Тобто людей надули. Років з двадцять тому я побачив на березі ставка в Грузькому купу радянських облигацій. Хтось викинув ці папірці, які нічого не варті були.

З 1967 року Пилип Данильченко — в Грузькому. Маючи диплом агронома (закінчив Бобринецький сільгосп-

технікум), влаштувався у колгоспі імені Чапаєва. Тоді ж оженився. Його Віра, яка родом — з Грузького, теж закінчила Бобринецький сільгосптехнікум, там з нею й познайомився. Вони працювали в часи, коли колгоспом керували Іванець, Карлюгін, Леонтьєв, Лях. А Пилипу Васильовичу довелося трудитися агрономом ще й у товаристві «Саторі С», яке нині веде сільгоспбізнес у Грузькому.

— Це тепер фермери вирощують в основному соняшник та кукурудзу, а раніш в нашому колгоспі вирощували пшеницю, ячмінь, овес, картоплю, соняшник, буряк, кукурудзу, в тому числі гібридну, — порівняв різні епохи Пилип Васильович. — Тоді сіяли все, що наказував райком. А як

щось не так — чи буряк вчасно не зібрали, чи трохи зерна зіпсувалося на току — винуватили агронома. Народний контроль хіба раз штрафував мене! Так, платив я зі своєї кишені. Якось сказав членам групи народного контролю, що не згодний з їхнім рішенням. А вони мені показують на будинок прокуратури. Мовляв, іди туди, там тобі пояснять краще.

— Ми й коріандр вирощували,

дав і його дід Григорій.

— Його, батька дванадцятьох дітей, розкуркулили та посадили за те, що мав десять десятин землі, — розповів Пилип Васильович. — При тому, що дід Гриша нікого не наймав у своє господарство. Прийшли більшовики, вигнали з хати, забрали все, що було, вислали. Аж перед війною він повернувся в село.

Та ж система, за словами Пилипа Данильченка, знищила

«А як щось не так — винуватили агронома»

— згадав Данильченко ще про одну культуру. — Платили за нього колгоспу добре, але дуже вже він засмічував землю насінням, та й запах неприємний виділяв. Колгосп мав поле біля селища Нового, вирощували там пшеницю. Якось туди потекла смола із заводу в селищі. Після збирання пшениці я наказав підпалити ту смолу. Як попер дим на селище! Приїхали пожежники, головний їхній, з лампасами на штанях, — до мене. Спитав, яка в мене зарплата, який склад сім'ї. Виписав штраф — сто двадцять карбованців. Наступного року посіяли там коріандр. І так він смердів, що люди з Нового нам казали: краще вже дим від смоли, яка горить, нюхати, ніж випарі коріандру.

Багато чого Данильченку не подобалося у колгоспній системі. Від колективізації постраж-

село біля Овсяниківки (з боку Мар'янівки, назви не пам'ятає), коли 1974 року відбулося об'єднання грузьківського і овсяниківського колгоспів.

Але й теперішнє село не радує пенсіонера Данильченка.

— Раніш у Грузькому нараховувалося тільки виборців більше двох тисяч, — каже. — Було вісімсот дворів, і в кожному — народ. Тепер багато хат пустує. Старі вимирають, молодь тікає. Багато є таких, що працювати не хочуть, от садиби й заростають бур'яном до самих порогів. Є такі, що тільки дітей плодити здатні, аби отримувати допомогу від держави. Та діти в них — голі й босі. Колісь тільки на нашій вулиці було сто двадцять корів. А тепер — десять. У нас теж є корівка. Тримаємо, бо треба виживати.

Віктор КРУПСЬКИЙ

«А я їду по світу в вишиванці...»

День вишиванки відзначала минулого тижня Україна. Звісно ж, святкували його й учні та вчителі ліцею «Нова школа».

У корпусах закладу відбулися вчорашні лінійки, на яких ішлося про історію національної вишивки. Крім того, учні та педагоги, вбрані у вишиванки, пройшлися вулицями своїх сіл. У Катеринівці до цієї ходи долучилися вихованці дитсадку та працівники культури.

Аби передати враження від параду вишиванок у Володимирівці, педагог-організатор тамтешнього корпусу ліцею Олена Тринчук на сторінці закладу у фейсбуці просто опублікувала вірш Надії Красоткіної:

*Встає над світом
щире сонце вранці
І землю гріє променем ясним.
А я їду по світу в вишиванці.
Я — українець! І горджуся цим.*

Вишиванка — важлива складова українського національ-

ного вбрання. Традиційна вишивка сорочок має оберегове значення й різниться залежно від регіону. Від часів середньовіччя носилася як повсякденний та святковий одяг. З XX століття носить окремо, разом з костюмом, як святковий, патріотичний та культовий одяг.

Поради до гасу Незабаром — червень

➤ У червні садівники мають звернути увагу на полив плодових дерев, ягідників. Будь-яка посуха в цей період згубна для врожаю — зав'язь може осипатися, а майбутні плоди будуть дрібними. Поливати краще вранці або ввечері.

➤ Ще у червні, коли під пекучими променями сонця земля буквально запікається, потрібно розпушувати ґрунт, щоб забезпечити коріння киснем. Це прискорить ріст рослин та допоможе їм краще перенести спеку.

➤ Рясне плодоношення неможливе, якщо в ґрунті мало поживних речовин, тому треба підживлювати рослини комплексними добривами.

➤ Серед невідкладних заходів — пасинкування помідорів. Його треба провести вчасно, поки зайві пагони не стали надто великими.

➤ На квітниках треба викопати цибулини квітів, які вже відцвіли і зів'яли. Їх треба просушити, розділити і покласти на зберігання до осені.

Щоб квітнула вся земля

обставини змушені були залишити столицю, зайнятися вирощуванням розсади саме цієї квітки. Застати господарів удома й довідатися від них про особливості тепличного вирощування петунії не пощастило, замість них в теплиці порядкувала мама Іванни Валентина Вікторівна Долюк. Говорити жінка не мала часу, ледве погодилася сфотографуватися, але й за те, як мовиться, спасибі.

Окрім дуже гарних вражень від відвідання нетрадиційного для нашого села виробництва, непокоїть думка: а може, й іншим селянам, які не мають роботи, займатися справою, яка допоможе вижити в наш непростий час? Наприклад, вирощувати цибулю на продаж. Адже Україна з початку

року закупила її за кордоном найбільше з усіх країн Європи...

Валерій М'ЯТОВИЧ

До теплиці в Грузькому, де вирощують петунії, потрапив випадково, а тому не був готовий споглядати всю ту красу, що постала перед очима. Скільки тут різних кольорів та ще й таких яскравих!

Петунія – одна з найпоширеніших квіток, якими прикрашають

садиби, парки, сквери. Її відмінність від інших – вона радує своєю красою протягом усього літа. Тому й попит на неї, зокрема, сьогодні, в травні, чималий.

Попит і спонукав молоде подружжя Іванни та Андрія Олексієнків, коли вони через сімейні

Ваше здоров'я

Ми не уявляємо початку літа без полуниці. Чим же полуниця корисна, чим небезпечна та як зробити її безпечнішою?

Чим корисна полуниця

► Полуниця багата на вітаміни, мікроелементи та антиоксиданти. Вісім ягід містять більше вітаміну С, ніж цілий апельсин зі шкіркою. Його вміст не зменшується, якщо зірвані полуниці зберігати в холодильнику. Ягода містить також вітамін К та фолієву кислоту. У ній багато калію та магнію, корисних для серця. Полуниця багата на глікозиди – біологічно-активні сполуки, що сприяють молодості та відновленню.

► Полуниця має антиоксидантну, протизапальну, нейропротекторну дію. Антиоксиданти запобігають окисленню ліпопротеїнів крові та стінок судин, тож полуниця знижує ризик серцево-судинних хвороб. Її компоненти також підвищують чутливість клітин до інсуліну, поліпшують стан пацієнтів з метаболічним синдромом і навіть знижують ризик раку ротової порожнини, стравоходу та простати.

Як їсти полуницю

► Ягоди слід неодмінно мити. Це позбавить їх збудників хвороб та зменшить кількість пестицидів. Залийте полуницю водою з содою (10 г на 1 л), залиште на 10 хв. і відкиньте на друшляк.

► Наразі немає доказів, що органічна полуниця значно краща за вирощену з використанням за-

собів захисту рослин та дозовано-го внесення комплексних добрив. Навіть вирощена на городі може містити залишки пестицидів, хоча і меншою мірою. Сертифікована органічна продукція і вирощена на городі – це різні речі.

► Якщо ви бачите зіпсовані ягоди – знайте, що фунгіциди більше не діють, і така партія полуниці відносно безпечна. Тільки не забудьте помити і викинути всі зіпсовані полуниці.

► Якщо у вас схильність до atopічного дерматиту чи ви даєте полуницю дитині вперше – приготуйте полуничне пюре і прокип'ятіть його 10 хв. чи поставте в мікрохвильовку. Вітамін С та біологічно-активні сполуки за цей час повністю не зруйнуються. Бланшування чи обробка парою овочів та фруктів потрібна перед заморожуванням на зиму. Це спи-

няє ферменти, які б руйнували вітаміни чи антиоксиданти.

Чи від полуниці справді «обсипас»?

Так, інколи. Але варто розрізняти алергію на полуницю та atopічний дерматит.

► Алергія – це миттєва або відкладена реакція імунної системи на певні молекули, в даному разі – полуниці. Через це ми маємо свербіж, почервоніння чи набряк. Харчові алергії часто спричиняють також почервоніння та біль язика, губ, слизової рота або біль у животі.

Алергія на полуницю є приблизно в 6–8% дітей та 9% дорослих. Алергія небезпечна тим, що алерген може викликати анафілактичний шок – масивну імунну реакцію, яка призводить до ускладнення дихання. Якщо ви знаєте, що маєте алергію на певний продукт, не їжте його.

Вміст алергену в полуниці не залежить від того, вирощували полуницю в теплиці, на городі чи відповідно до стандартів органічного виробництва.

► Атопічний дерматит – це хронічне запальне висипання на шкірі, яке з'являється в дитинстві. Спричинити atopічний дерматит можуть грибки, бактерії, сухе повітря, стрес чи харчові продукти. У дітей до 5 років atopічний дерма-

тит найчастіше провокують продукти, а в дорослих – те, що ми вдихаємо.

Наявність atopічного дерматиту в людини чи родичів свідчить про високий ризик алергій. Від 20 до 60% людей з atopічним дерматитом мають ті чи інші харчові алергії, в тому числі – на полуницю. В цьому разі слід не просто уникати ягід, а звернутися до лікаря щодо лікування та запобігання проявам дерматиту.

Кожна третя людина, в якій алергія на березовий пилко (про це можуть свідчити нежить, набряклі ніс і слюзи на початку весни), матиме дерматит після поїдання полуниці. Хороша новина: цей алерген знешкоджується при нагріванні полуничного пюре упродовж 10 хв.

Не варто відкладати контакт дітей з потенційно алергенними продуктами до 3-х років. Насправді ранній контакт дітей з їжею знижує ризик алергії на неї.

«Полуничні» хвороби

Полуниця небезпечна не лише алергенами. Ягоди можуть бути джерелом паразитарних інфекцій та гепатиту А, якщо виростили на забруднених фекаліями полях чи якщо їх збирали хворі на гепатит А люди.

Отже: полуницю слід вирощувати з використанням сертифікованих засобів захисту та добрив, і завжди ретельно мити перед споживанням.

Полуниця: користь і небезпека

Тойчєто вдова

Пиріг з ревенем

80 г вершкового масла, 1,5 скл. борошна, 1,5 ч. л. розпушувача, 0,5 ч. л. солі, 1 скл. цукру, 1 яйце, 0,5 скл. молока, ваніль, 300 г ревеню.

Просіяти борошно, розпушувач і сіль разом в миску. Збити масло з цукром. Тоді додати яйце, молоко і ваніль. Поступово додавати суміш борошна. Має вийти рідке тісто. Вилити тісто у форму, змащену маслом. Ревінь почистити, порізати. Посипати цукром за смаком, викласти на тісто. Випікати близько 1 год. при температурі 160°C. Готовий пиріг за бажанням можна полити розтопленим шоколадом, глазур'ю, можна подавати з морозивом.

Пиріг з ревенем та полуницею

200 г масла, 100 г + 150 г цукру, 4 яйця, 400 г борошна, 1 кг ревеню, 2 скл. полуниці.

Відокремити білки від жовтків. Ревінь почистити, порізати смужками. Масло збити зі 100 г цукру. Додати жовтки, збити. Вмішати борошно, вимісити однорідне тісто. Окремо збити білки. Потім поступово підсипати до них 150 г цукру, продовжуючи збивати. Вмішати білкову масу у тісто. Форму для випікання застелити пергаментом і змастити маслом. Викласти тісто, розрівняти. Викласти на нього смужки ревеню, трошки їх вдавити в тісто. Випікати пиріг близько 30 хв. (доки ревінь не стане м'яким) при 180°C. Приготувати конфітор: полуницю порізати, посипати цукром за смаком та проварити 10–15 хв. Готовий пиріг змастити конфітуром з полуниці.

Кабачки в рум'яній скоринці

4 кабачки, 100 г твердого сиру, 2-3 гілочки зелені петрушки, 1 склянка свіжих крихт білого хліба, 3 ст. л. олії, сіль і чорний мелений перець – за смаком.

Кабачки розрізати уздовж навпіл. Сир нарізати тонкими скибочками. Петрушку подрібнити. Деко для випікання змастити 1 ст. л. олії. Викласти кабачки на форму зрізом вгору. Розкласти на них скибочки сиру. Змішати хлібні крихти з петрушкою, сіллю і перцем. Приготовленою крихтою присипати кабачки. Зверху полити олією. Випікати в розігрітій до 180°C духовці 30 хв.